

مواضع رژیم و جناحهای آن

آیتالله خامنه‌ای: حمله به ایران به معنای خودکشی است
ایسنا - چهارشنبه 14 خرداد 1382- 4 ژوئن 2003

رهبر معظم انقلاب اسلامی تهدیدات اخیر آمریکایی‌ها را دنبال تهدیدات بیست و چهار سال اخیر آنها دانستند و تاکید کردند: ملت ایران و مسوولان کشور به دنبال جنگ نیستند و کشور را به ورطه درگیری نظامی نمی‌کشاند اما همه بدانند که حمله به ایران به معنای خودکشی است و اتحاد ملت بویژه جوانان پرشور و آماده ایران، با هر مهاجمی بسیار مقتدرانه و سرسخت مقابله خواهند کرد. ایشان با اشاره به هزینه بسیار بالای حمله به ایران برای دولت آمریکا خاطرنشان کردند: آنها نیز به این مطلب پی برده‌اند و لذا درصددند با مطرح کردن حمله نظامی و تهدیدات دیگر، مردم و مسوولان ایران را دچار ترس و رعب کنند تا با عقب‌نشینی مسوولان و خیانت آنها به ملت، به خواسته‌های خود برسند اما در میان مسوولان کشور در قوای سه گانه، هیچکس نمی‌تواند حتی اندک انگیزه عقب‌نشینی داشته باشد و اگر کسی نیز در جهت تسلیم ملت و عقب‌نشینی از منافع ملی گام بردارد، ملت او را با نهایت بی‌رحمی کنار خواهد زد.

حضرت آیتالله خامنه‌ای با تاکید بر همدلی و هم‌سخنی مسوولان کشور برای دفاع از حقوق ملت و استقلال کشور افزودند: دستگاه‌های تبلیغاتی دشمن و شعبه‌های آنها در داخل، درصدد القای دعوا و اختلاف میان مسوولان ایران هستند اما دشمنان ملت آرزوی دو دستگی در ارکان نظام و حضور عناصر مخالف امام در میان مسوولان اصلی کشور را به گور خواهند برد.

ایشان اتهام آمریکا به ایران مبنی بر حمایت از تروریسم را دروغی بیش‌رمانه خواندند و خاطرنشان کردند: آمریکایی‌ها در حالیکه بزرگترین تروریست‌های دنیا از جمله رژیم صهیونیستی را تحت حمایت کامل قرار داده‌اند ملت بزرگ ایران را، وقیحانه به حمایت از تروریسم متهم می‌کنند، اما همه می‌دانند که ایران برخلاف آمریکا هیچگاه از تروریسم حمایت نکرده و به هیچ تروریستی پناه نداده است. حضرت آیتالله خامنه‌ای با اشاره به سابقه آمریکا در تشکیل گروهی با تعصبات خشک ضد ایرانی و ضد نظام اسلامی در همسایگی ایران خاطرنشان کردند: هدف از این کار ضربه زدن به ایران بود اما این طرح خائنانه نتیجه نداد و امروز همان لقمه در گلوئی آنها گیر کرده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به وجود میلیون‌ها جوان آزاده در سراسر جهان اسلام خطاب به مقامات آمریکا تاکید کردند: شما نمی‌توانید میلیون‌ها انسان را که دل‌هایشان لبریز از نفرت و کینه از ستمگران و اشغالگران است تروریست بنامید همچنانکه با همه تلاش‌هایتان قادر نخواهید بود مجاهدین فلسطینی، ملت مظلوم فلسطین و جوانان برومند لبنانی را که در مقابل اشغال و وطنشان قد علم کرده‌اند تروریست بخوانید.

تروریسم و سلاحهای کشتار جمعی

تهران باید بازرسی های اتمی بدون قید و شرط سازمان ملل متحد را بپذیرد
راديو آمریکا - چهارشنبه 14 خرداد 1382- 4 ژوئن 2003

تونی بلر، نخست وزیر بریتانیا، می گوید روسیه قول داده است مادامی که ایران ظوابط سازمان بین المللی انرژی اتمی، وابسته به سازمان ملل متحد، را مراعات نکرده تحویل سوخت هسته ای به ایران را متوقف سازد.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، این قول را در نشست سران هفت کشور صنعتی عمده جهان و روسیه در شهر اویان، در کشور فرانسه داده است. رهبر بریتانیا این نکته را هنگام بازگشت به لندن در گزارشی که به پارلمان بریتانیا می داد مطرح کرد.

رهبر روسیه دیروز گفته بود که مسکو به همکاری هسته ای با ایران ادامه خواهد داد به شرطی که فعالیتهای هسته ای ایران زیر کنترل شدیدتر بین المللی قرار گیرد. آقای پوتین افزود سازمان بین المللی انرژی اتمی، وابسته به سازمان ملل متحد، باید نقش قاطع تری برای تضمین عدم گسترش جنگ افزارهای هسته ای ایفا کند.

سران کشورهای صنعتی هشتگانه گفتند تهران باید بازرسی های اتمی بدون قید و شرط سازمان ملل متحد را بپذیرد. دولت ایران که غالباً نگرانی ها در مورد تولید سلاح های هسته ای توسط ایران را رد کرده می گوید برنامه هسته ای ایران صرفاً برای مقاصد مسالمت آمیز است. مقامات ایران همچنین می گویند که برنامه هسته ای ایران قبلاً هم زیر نظارت سازمان بین المللی انرژی اتمی قرار داشته است.

آمریکا می گوید هیچ کشوری نباید به ایران در راستای اجرای طرح های اتمی کمک کند مگر آنکه ایران مقررات سازمان بین المللی انرژی اتمی را اجرا کند.

روسیه از بازگشت بازرسان انرژی اتمی به عراق استقبال کرد خبرگزاری فارس: - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

وزارت امور خارجه روسیه با صدور بیانیه ای از بازگشت بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی به عراق حمایت کرد.

به گزارش مسکو تایمز، در این بیانیه که از سوی سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه قرائت شد، آمده است: آژانس بین المللی انرژی اتمی تنها مرجع قانونی جهان است که با استفاده از قدرت ویژه خود قادر است در زمینه منع تولید و تکثیر سلاحهای هسته ای از سایت های کشورهای عضو این سازمان بازدید بعمل آورد.

بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی امروز عازم بغداد شده اند و از مرکز تحقیقات هسته ای «التویته»، در جنوب بغداد بازدید بعمل خواهند آورد.

گفته می شود مواد اولیه رادیو اکتیویته این مرکز تحقیقات هسته ای پس از سقوط بغداد به سرقت رفته است.

عناصر خودسر در دستگاه اطلاعاتی بریتانیا

جان دویت، خبرنگار بی بی سی در امور دیپلماتیک - - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

جان رید، رییس فراکسیون اکثریت در مجلس عوام بریتانیا "عناصر خودسر" در سرویس های اطلاعاتی این کشور را مسوول این ادعاها خوانده است که دولت در مورد تهدید ناشی از سلاح های تخریب جمعی صدام حسین اغراق کرده است.

اظهارات آقای رید در حالی صورت می گیرد که دولت بریتانیا به شکل روزافزونی تحت فشار است تا در مورد ادعاهایی که قبل از آغاز جنگ عراق درباره سلاح های این کشور کرد، تحقیقاتی انجام دهد.

آقای رید این سخنان را در پاسخ به این اتهامات بیان کرد که دولت برای توجیه اقدام نظامی علیه صدام حسین، گزارش های اطلاعاتی را دستکاری کرده است

قرار است دو کمیته پارلمانی، به طور مستقل تحقیقاتی در این زمینه انجام دهند.

آقای رید این سخنان را در پاسخ به این اتهامات بیان کرد که دولت برای توجیه اقدام نظامی علیه صدام حسین، گزارش های اطلاعاتی را دستکاری کرده است. به ویژه این اتهام که جنگ افزارهای شیمیایی و میکروبی عراق می تواند ظرف مدت 45 دقیقه به کار گرفته شود.

آقای رید گفت این ادعاها بر اساس اظهار نظرهای غیرمسئولانه عناصر خودسر در سیستم اطلاعاتی بریتانیا مطرح شده است.

تاکنون، دولت بریتانیا تلاش کرده قاطعانه از دستگاه اطلاعاتی خود حمایت کند و در عین حال تاکید کرده که اطلاعات ارائه شده پیش از جنگ، کاملاً حاصل کار دستگاه اطلاعاتی بوده است.

با این همه، آقای رید گفت به نظر می رسد که چند نفری قصد داشته اند حیثیت دستگاه اطلاعاتی را زیر سوال ببرند.

در گزارش های اطلاعاتی آمده بود که جنگ افزارهای شیمیایی و میکروبی عراق می تواند ظرف مدت 45 دقیقه به کار گرفته شود

چنین اظهارنظرهایی به جای آنکه فضای بحث جاری را درباره چگونگی به نتیجه رسیدن دولت بریتانیا در مورد جنگ افزارهای عراق آرام کند، احتمالاً بر درخواست ها برای انجام تحقیقات کامل دامن خواهد زد.

یک کمیته پارلمانی که مسوولیت نظارت بر فعالیت دستگاه اطلاعاتی را بر عهده دارد، قرار است در این باره تحقیقاتی را انجام دهد اما این کمیته بیشتر شواهد موجود را به طور محرمانه بررسی خواهد کرد و گزارش خود را نه به پارلمان بلکه به نخست وزیر ارائه خواهد کرد.

کمیته دیگری در پارلمان بریتانیا یعنی کمیته روابط خارجی نیز در این باره تحقیق خواهد کرد اما به نظر می رسد هیچیک از این تحقیقات، نظر منتقدان سرسخت دولت را تأمین نکند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

چشم انداز استقرار نیروهای انتظامی آمریکا در عراق به مدت طولانی از دید وزیر پیشین نیروی زمینی ارتش آمریکا

مسعود ملک بر اساس گزارش روزنامه یو اس ا تودی- رادیو فردا - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

تامس وایت، وزیر پیشین نیروی زمینی ارتش آمریکا گفت: زمان آن رسیده است که پنتاگون بپذیرد حضور نیروهای آمریکایی در عراق طولانی خواهد بود و مستلزم تعهدات بزرگی است. وی این موضوع را در مصاحبه با روزنامه USA TODAY گفت. این نخستین مصاحبه وایت پس از ترک پنتاگون در ماه آوریل بدلیل اختلاف با وزیر دفاع آمریکا بود.

«عدی»، پسر صدام یازده روز پیش در بغداد بوده است

خبرگزاری فارس: چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

یکی از بدل‌های «عدي»، پسر صدام گفت: عدي يازده روز پيش در بغداد بوده است. به گزارش راديو ايرلند، «لطيف يحيي»، یکی از بدل‌های عدي که در حال حاضر در دوبلين به سر مي برد، اين اخبار را از طريق یکی از دوستان خود که با عدي تماس داشته، بدست آورده است. وي گفت: عدي تا تاريخ 22 ماه مي در بغداد پنهان شده بود. يحيي از وضعيت کنوني عدي اظهار بي اطلاعي کرد.

تلفات آمريکا در عراق بعد از پايان جنگ

مسعود ملک - راديو فردا - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

از پايان رسمي جنگ آزاديبخش عراق، تاکنون 38 سرباز آمريکايي جان خود را در تصادفات گوناگون از دست داده اند. به گفته پنتاگون تا امروز 176 سرباز آمريکايي در عراق پس از جنگ کشته شده اند که 54 تن از اين تعداد جان خود را در حوادث غير خصمانه از دست داده اند. داندل رامسفلد از پنتاگون خواسته بود ميزان تصادفات نيروهاي انتظامي را به نصف تقليل دهد.

آخرين تحولات عراق: حملات انفجاري در بغداد توسط گروههاي تروريستي پراکنده

پيمان پزمان (بغداد) - راديو فردا - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

فرمانده نيروهاي نظامي آمريکا در عراق گفت که حملات اخير به سربازان وي، عمليات تروريستي جدا از هم هستند و سندي بر اينکه نيروهاي وابسته به رژيم سابق با هم همکاري مي کنند، وجود ندارد. ژنرال ديويو مک کران، امروز در کنفرانس مطبوعاتي گفت: چهار روز بعد از شروع برنامه تحویل سلاحهاي غير قانوني، فقط 300 اسلحه از سراسر کشور جمع شده است. مهلت تحویل اين اسلحه ها چهاردهم ژوئن به پايان مي رسد و بعد از آن اگر کسی در خيابان با اسلحه اي قويتر از 7.6 ميليتر يا بزرگتر از کلاشينکف مشاهده شود، دستگير خواهد شد. برنارد کرگ، که قبلا رئيس پليس نيويورک بود و اکنون مامور همکاري با وزارت داخلي عراق است گفت که طبق قراردادي که با شرکت موتورولا امضاء شده است، پليسهاي عراق به زودي راديوهاي ارتباطي سيار دريافت خواهند کرد و از فردا به افسران و سربازان حقوق داده خواهد شد. ژنرال مک کران همچنين گفت که طرف چند روز گذشته، تيمهاي جديدي به خانه اي در منطقه منصور بغداد که نيروهاي ائتلاف اول جنگ آنرا بمباران کردند فرستاده شده است. گمان مي رفت که صدام حسين در آن منزل مخفي شده بود. اين تيمها فرار است نمونه هاي جديدي از خرابه هاي منزل جمع کرده و آنها را براي وجود احتمالي صدام آزمايش کنند. ژنرال مک کران همچنين از تصميم باز گرداندن نمايندگان سازمان بين المللي انرژي اتمي به بغداد که قرار است جمعه وارد شوند استقبال کرد و گفت که نيروهاي وي توانايي جستجو و آزمايش دقيق مرکز هسته اي سوعتا را ندارند. اخيرا گزارشهاي منتشر شد، ميني بر اينکه مقداري از مواد راديو اکتيو موجود در اين مجموعه ساختماني گم شده و احتمالا به سرقت رفته اند.

نماینده اعزامي پاپ به عراق: مسيحيان عراق نگران آینده خویش هستند

احمد رافت، مصاحبه با اسقف پل ژوزف کوردس (واتیکان) - راديو فردا - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

نماینده اعزامي پاپ، ژان پل دوم، به عراق پس از بازدید از بغداد و موصل به واتیکان بازگشت. وي در مصاحبه با راديو فردا مي گوید: مردم عراق تلاشهاي رهبر کليساي کاتوليك براي جلوگيري از وقوع جنگ در عراق را فراموش نکردند. وي مي افزايد: مسيحيان در عراق به شدت نگران آینده هستند و انتظار دارند که جهان آنها را فراموش نکند، وي مي گوید: در عراق شاهد فقر اجتماعي و سياسي هستيم و اگر با بي توجهي با موقعيت مسيحيان در عراق برخورد کنیم، فردا شاهد تراژدي جديدي خواهيم بود. وي مي افزايد: بازسازي عراق را نمي توان تنها به اقتصاد خلاصه کرد. نبايد آزادي ادیان را در اين کشور نادیده گرفت. وي مي گوید: قدرت طلبي شيعيان در اين کشور یکی از نگرانيهاي مسيحيان است. مسيحيان در عراق متحدند، اما بدون کمکهاي مالي و معنوي ديگر مسيحيان در جهان نخواهند توانست موقعيت کنوني در کشورشان را حفظ کنند.

رسانه ها و تحولات ايران

4 گزینه کاخ سفيد براي آینده ايران

سایت بازتاب - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

به گزارش منابع خبري، با تداوم بحث در مورد آینده ايران در مراکز تصميمگيري آمريکا، مجموع نظرات کارشناسان و گروههاي ذينفوذ ايالات متحده در 4 سناريو تلفيقي و براي تصميمگيري به کاخ سفيد ارسال شده‌اند.

اين طرح‌ها که هر يك از حمايت گروههايي چون نئومحافظه‌کاران، لابي صهيونيستي، جمهوري خواهان ميانه‌رو و دموکراتها برخوردار مي‌باشند بدین قرار است:

- 1- تغییر رفتار دولت ایران به شیوه دیپلماتیک: این طرح که بر موانع و هزینه‌های برخورد با ایران تکیه دارد، درصدد تأمین منافع ایالات متحده از طریق دیپلماتیک است. در این طرح بخشی از انتظارات آمریکا قبل از برقراری رابطه و بخش دیگر بعد از ایجاد رابطه رسمی بین دو کشور تأمین خواهد شد. ویژگی مهم این طرح توجه به ظرفیت‌های جمهوری اسلامی در مهار و کنترل و تثبیت منطقه است
  - 2- تغییر رفتار ضربتی ایران از طریق عملیات محدود نظامی: در این سناریو حمله هوایی به 11 نقطه مظنون به فعالیت‌های هسته‌ای و محل فعالیت گروه‌های عربی تروریستی برای ایجاد شوک به جمهوری اسلامی جهت تغییر رفتار خود پیشنهاد شده است. پیامد این حملات، اجبار ایران به امضای تعهدات و کنوانسیون‌های مختلفی است که امکان نظارت و دخالت جزئی بر رفتار این کشور را فراهم می‌سازد.
  - 3- تغییر رژیم بدون دخالت مستقیم: این طرح از طریق عملیات‌های ترور محدود، شورش‌های خیابانی و آشوب فراگیر اجرا می‌شود. هدف از این طرح برقراری یک حکومت غیرمذهبی و نزدیک به اسرائیل در ایران است. رکن اصلی این طرح اتکا به تبلیغات گسترده و فضا سازی شبکه‌های ماهواره‌ای و رادیو و تلویزیونی است.
  - 4- دخالت نظامی و اشغال ایران: این طرح که مشابه طرح اشغال عراق سازمان یافته، عمدتاً بر حمله از مرزهای غربی کشور که فاصله کمی با شهرهای اصلی دارند تأکید دارد. تجزیه ایران به چند کشور از گزینه‌های ضعیفی است که در این طرح وجود دارد؛ وجود پایگاه‌های ارتش آمریکا در اطراف ایران از مهمترین پایه‌های این طرح تلقی می‌شود.
- اطلاعات حاصله حاکی از آن است که تصمیم‌گیری اولیه در انتخاب 4 گزینه در دو ماه آینده صورت خواهد گرفت و اقدامات عملی آن برای تابستان 2004 پیش‌بینی شده است.

عدم تمایل آمریکا به استفاده از سازمان «تروریستی» مجاهدین خلق علیه حکومت ایران علی سجادی (رادیوفردها): چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

یک مقام بلندپایه آمریکایی بار دیگر بر حمایت و اشنگتن بر خواست‌های ملت ایران برای برخورداری از آزادی و دموکراسی تأکید کرد.

بیژن فرهودی (رادیوفردها): در جلسه مطبوعاتی وزارت دفاع آمریکا، خبرنگاری از آقای فیث Douglas Feith معاون وزارت دفاع پرسید در مورد ایران، دولت بوش گفته است که از خواست‌های ملت ایران حمایت می‌کند. سؤال این است که شما تا چه اندازه حاضرید پیش بروید؟ اصولاً این مهم است که معلوم شود شما از چه نوع حمایتی دارید صحبت می‌کنید؟ مردم گمان می‌کنند که دولت آمریکا ممکن است تا آنجا پیش برود که یا به صورتی فعال دولت کنونی ایران را متزلزل سازد یا دست به اقدامی نظامی بزند. ممکن است دقیقاً تشریح کنید که دولت آمریکا در ارتباط با ایران تا چه حد پیش خواهد رفت؟

آقای فیث معاون سیاست‌گذاری پنتاگون در پاسخ گفت: همانطور که رئیس جمهوری آمریکا و دیگر مقامات دولت هم گفته اند سیاست ما این است که از مقامات جمهوری اسلامی موکداً بخواهیم که دست از حمایت از تروریسم بردارند. جمهوری اسلامی یکی از حامیان اصلی سازمان‌های تروریستی است. ما همچنین از حکومت تهران خواسته ایم که به تعهدات خود در چارچوب پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای عمل کرده و تولید سلاح‌های هسته‌ای را متوقف کند.

معاون وزارت دفاع آمریکا افزود ما می‌دانیم که در داخل ایران ناراضی‌گسترده‌ای از ناکامی‌های حکومت دینی وجود دارد و رئیس جمهوری آمریکا حمایت خود را خواسته‌های مردم ایران برای داشتن کشوری آزاد ابراز داشته است، و این سیاست ما و این چیزی است که مایلیم بگوئیم و انجام دهیم.

آقای فیث، معاون وزارت دفاع آمریکا به یک مقاله اخیر روزنامه Financial Times چاپ لندن اشاره کرد و گفت در این مقاله نقطه نظرهای آقای رامسفلد، وزیر دفاع آمریکا، در باره ایران بسیار سوء تعبیر شده است. وی گفت این حقیقت دارد که واشنگتن می‌خواهد تهران تمام اعضای القاعده را که اکنون در ایران به سر می‌برند، تحویل دهد و به تعهدات خود براساس پیمان منع گسترش سلاح‌ها عمل کند اما در مورد دولت آینده ایران باید بگوئیم که این موضوعی است که مردم ایران باید در باره آن تصمیم بگیرند. سیاست ما همانی است که پرزیدنت بوش گفته است. شهروندان ایران با سخن گفتن از آزادی، حقوق بشر و دموکراسی جان خود را به خطر می‌اندازند. ایرانی‌ها مانند هر ملت دیگری حق دارند که دولت خود را انتخاب کرده، سرنوشت خود را تعیین کنند و ایالات متحده از خواسته‌های آنها برای زندگی در آزادی حمایت می‌کند.

به گفته آقای فیث، بسیاری از کشورهای جهان پی برده اند که این حمایت دولتی از تروریسم و تولید سلاح‌های هسته‌ای، توسط کشورهایی که بنابینست چنین سلاح‌هایی تولید کنند، خطرانی متوجه امنیت بین‌المللی خواهد کرد. از این رو رویکرد ما با حمایت روزافزون جامعه بین‌المللی روبرو شده است و ما امیدواریم که حکومت ایران سیاست‌های خود را تغییر دهد.

در ارتباط با مجاهدین خلق در عراق، آقای فیث، معاون وزارت دفاع آمریکا گفت مجاهدین خلق، يك سازمان تروریستی خارجی است. ما خواستار تسلیم آنها شدیم و نیروهای آنها در عراق خلع سلاح شدند.

آقای فیث افزود: برخی ممکن است فکر کنند که ما رفتار مخصوصی با مجاهدین خلق داشتیم و حتی گزارش‌هایی منتشر شده است مبنی بر اینکه وزارت دفاع آمریکا در نظر دارد از مجاهدین خلق به عنوان سازمانی شبیه اتحاد شمال افغانستان استفاده کند و آن را علیه دولت ایران به کار گیرد. به گفته معاون وزارت دفاع آمریکا، هرگز چنین طرح و برنامه‌ای در کار نبوده است و ما چنین کاری نخواهیم کرد.

وی افزود: ما مجاهدین خلق را سازمانی تروریستی می‌دانیم و با آن به همین ترتیب رفتار می‌کنیم. بیژن فرهودی، براساس اظهارات داگلاس فیث، معاون وزارت دفاع آمریکا

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه‌های جمعی

آیا ایران دشمن است ؟

تیم مک گیرک مجله تایم

From the Jun. 09, 2003 issue of TIME magazine

سایت خبرنامه امیر کبیر - ترجمه فرج زاده

«محمود»، که یک قاچاقچی است، با سر به راه بیابانی که از کوه‌های مرز ایران با پاکستان و افغانستان می‌گذرد اشاره می‌کند. او به اغلب مسافران عرب به عنوان عضوی از القاعده مظنون می‌شود. در حالیکه با تویوتای خود آماده رفتن است می‌گوید: «ولی برای من اهمیتی ندارد که تو که هستی. حتی اگر جانی باشی تا وقتی پول داشته باشی ترا با خود خواهم برد». از ترس شناسایی و دستگیر شدن در پاکستان و افغانستان، تروریست‌های القاعده تحت حمایت قاچاقچی‌هایی مثل محمود وارد ایران می‌شوند. قبل از بمب گذاری 12 می در ریاض سرویس امنیتی آمریکا مکالمه بین اعضای بلندپایه القاعده - که در ایران هستند - با دیگر اعضای خود در سایر نقاط دنیا را قطع کرده اند. واشنگتن اعتقاد دارد که شماری از رهبران القاعده از جمله سیف العدیل در ایران به سر می‌برند. مقامات ایرانی می‌گویند که کنترل کامل 1000 مایل مرز شرقی عملاً کاری غیر ممکن است. محمد علی ابطحی معاون رییس جمهور به تایم می‌گوید: «ما در حد توانمان تلاش می‌کنیم. ما در هر دو بعد سیاسی و مذهبی بیشترین اعتراضها را به القاعده داریم» اتهامات واشنگتن مبنی بر ارتباط با القاعده و تلاش برای دستیابی به سلاحهای اتمی بسیاری از ایرانیان را با این پرسش مواجه کرده است که آیا بعد از عراق نوبت ماست؟ در یک رستوران در تهران پس از آنکه مطمئن می‌شود که کسی حرفهای او را نمی‌شنود با لحنی آمیخته به ترس و امید می‌پرسد: «آیا آمریکاییها ما را از دست این ملاها نجات خواهند داد؟». نزدیکان آیت الله خامنه‌ای رهبر ایران می‌گویند که او از حمله احتمالی آمریکا به ایران نگران است. به همین دلیل او از آیت الله‌های خود خواسته است از نفوذ خود برای برانگیختن شیعه‌های عراقی علیه آمریکاییها استفاده نکنند. هفته گذشته وزیر امور خارجه ایران اتهام دخالت ایران در امور عراق را رد کرد. «مقامات آمریکایی به دنبال راهی برای توجیه شکست خود تا الان هستند». مشاوران بوش همچنین به دنبال بی‌ثبات کردن رژیم ایران هستند. هنوز هیچ مدرکی مبنی بر تشویق و حمایت القاعده از سوی ایران وجود ندارد، جز اینکه مقامات القاعده در ایران مخفی شده‌اند. مقامات ایرانی می‌گویند آمریکا هیچ نشانه‌ای به آنها نداده است. «اگر آمریکاییها بگویند که تروریستها کجا هستند ما با کمال میل آنها را دستگیر خواهیم کرد».

تغییر مداوم سیاست آمریکا در قبال جمهوری اسلامی، از دید يك کارشناس آمریکائی

بیژن فرهودی و کاملیا انتخابی فرد، بر اساس تحلیل ماروین زونیس در شیکاگو تربیون(رادپوردا): چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

ماروین زونیس، استاد دانشگاه شیکاگو، در مقاله‌ای تحلیلی در شیکاگو تربیون، به بررسی سیاست‌هایی که آمریکا خواسته است و می‌خواهد نسبت به ایران در پیش گیرد، و مشکلات و پیچیدگی‌های آن پرداخته است. دکتر ماروین زونیس، می‌نویسد دولت بوش پاسخ‌های مختلفی به این سوال که باید با ایران چکار کرد ارائه داده است. وی نخست ایران را نادیده گرفت و به ابتکار عمل‌هایی که پزیدنت کلینتون و خانم آلبرایت وزیر وقت امور خارجه آمریکا در مورد ایران آغاز کرده بود، پایان داد. پزیدنت بوش سپس ایران را جزو کشورهای محور شرارت نام برد. بدنبال آن آمریکا گفتگوهای محدودی با ایران درباره جنگ در افغانستان انجام داد و ایران نیز با اتخاذ سیاست‌هایی به موازات خواسته‌های آمریکا به آن پاسخ داد.

در تابستان 2002 پزیدنت بوش عنوان محور شرارت را کنار گذاشت و شروع به صحبت کردن درباره تغییر رژیم ایران و تلاش‌هایشان برای دموکراسی بیشتر کرد. با نزدیک تر شدن جنگ عراق، آمریکا مجدداً وارد گفتگو با ایران شد و این گفتگوها از همکاری در مورد هواپیماهایی که ممکن است در طول جنگ در خاک ایران سرنگون شوند، به قواعد بازی رابطه با ایران با توجه به همسایگی دو کشور از طریق افغانستان تعمیم یافت. ماروین زونیس می‌نویسد اکنون بنظر می‌رسد دولت بوش در آستانه يك تغییر

موضع قرار گرفته است. داندل رامسفلد، وزیر دفاع آمریکا مدعی است ایران به فراریان القاعده که در بمب گذاری های اخیر ریاض دست داشتند، پناه داده است. در واکنش پوزیدنت بوش ظاهراً آماده شده است تا سیاستی برای اعطای کمک های قابل ملاحظه به مخالفان نظام یا رژیم دینی ایران در پیش گیرد تا بلکه رژیم را سرنگون کند.

ماروین زونیس استاد دانشگاه شیکاگو معتقد است که اگر آمریکا چنین سیاستی را اتخاذ کند درسهایی پرهزینه ای خواهد آموخت. برخلاف شاه روحانیون آماده اند برای باقی ماندن بر مسند قدرت، آدم بکشند. آنها در دوران حکومت 24 ساله گذشته خود در اینباره درنگ نکردند و الان نیز به این کار ادامه خواهند داد.

درجه و میزان حمایت برخی عناصر رژیم برای حضور القاعده در مناطق مرزی با پاکستان و افغانستان نامشخص است. آنچه مشخص است اینکه تا حدی که اعضای القاعده در ایران فعال هستند، از آنها بعنوان بخشی از جدال های مخرب سیاسی در ایران استفاده می شود. جدال بین عناصری از دولت که طالب روابط نزدیکتر با آمریکا هستند و آنهایی که سعی دارند ایران را به زعم خود از فساد شیطان بزرگ دور نگه دارند. به عقیده زونیس تلاش آمریکا برای براندازی رژیم به نفع دشمنان ایالات متحده تمام خواهد شد. آنها از هرگونه نشانه ای از مداخله آمریکا برای بسیج ویرانگری اصلحگرایان در میان روحانیون استفاده خواهند کرد. و آنگاه فاشیست ترین عناصر رژیم را برای حفظ حکومت به کار خواهند گرفت.

به گفته زونیس حمایت از هر کدام از گروه های مخالف خارجی در داخل کشور نامشخص است. رژیم هر گروهی را که کوچکترین نشانی از مخالفت بروز داده، تعطیل کرده است. روحانیون در بستن نشریات و به زندان افکندن معتدل ترین منتقدین رژیم با بی رحمی عمل کرده اند. بخاطر سرکوب مخالفین در سطح کشور هیچ رهبر معتبر سیاسی در داخل ایران وجود ندارد. بعقیده زونیس بسیاری از مدعیان قدرت از رضا پهلوی گرفته تا مسعود رجوی رقبای خونین بر سر قدرت خواهند بود.

زونیس بر این باور است که هر قدر مردم ایران طالب خلاص شدن از شر حکمرانان مذهبی می باشند، هر رژیم جانشین که با حمایت آشکار آمریکا روی کار آید به عنوان آلت دست امپریالیسم دیده خواهد شد و هیچ مشروعیت مردمی نخواهد داشت. سیاست هسته ای ایران صرفنظر از اینکه چه رژیمی بر مسند قدرت باشد ادامه خواهد یافت. گزینه هسته ای از دیرباز هدف ایران بوده است که ابتدا در سالهای دهه هفتاد توسط شاه پیگیری شد و این سیاست مورد حمایت آمریکا بود.

زونیس در پایان مقاله خود ابراز امیدواری می کند که آیا آمریکا این نکات را درک می کند و می داند که در کنار بریتانیا مثل دو پلیس خوب و بد ظاهر شده است؟ از یکسو آمریکا روحانیان را زیر فشار گذاشته که عوامل القاعده را از ایران بیرون کنند و از سوی دیگر بریتانیا با روحانیان مشغول صحبت است و خاطرنشان ساخته که اگر القاعده اخراج شود آنها می توانند آمریکا را جواب کنند. با اینحال زونیس می گوید: مقامات ارشد آمریکایی ممکن است فکر کنند که حال همه چیز بر وفق مرادشان است و می توانند پیش بروند. جنگ در عراق برای باز کردن خاورمیانه بود و بعداز عراق نوبت ایران خواهد بود. اما با برگرفتن از جمله ای که در ادبیات سیاسی آمریکا مشهور است، من ایران را می شناسم و ایران عراق نمی شود.

جهان پس از جنگ

خاتمه دوران یخبندان، ظاهر اجلاس سران ناتو در مادرید
رادبو آلمان - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

در اجلاس سران پیمان آتلانتیک شمالی ناتو در مادرید، آنچه که از خارج به نظر میرسید، نتایجی بسیار مطلوب بودند. زمینه مورد مشاجره درباره جنگ عراق به نظر فراموش شده میآمد. اما هر کسی واقف بود که، اختلاف نظرهای اساسی همچنان وجود دارند. مفسر صدای آلمان خانم گودا مویر در اینباره مینویسد: همه به نظر آسوده خاطر میآمدند. ظاهراً دوره یخبندان بین اروپائیه و آمریکائیه خاتمه یافته است. جنگ عراق دیگر، موضوع مباحثات وزرای امور خارجه کشورهای عضو پیمان نظامی ناتو نبود. پیش از همه، دیگر این مسئله مورد مشاجره وجود نداشت که، تقریباً باعث انشقاق پیمان آتلانتیک شمالی ناتو گردد. وزیر امور خارجه آلمان یوشکا فیشر، در مادرید از سفر رئیس جمهور آمریکا جورج دبلیو بوش به خاور میانه تمجید کرده و اظهار خوشوقتی نمود که، آمریکا مجدداً هدایت امور را به عهده گرفته است. اینکه وزیر امور خارجه آمریکا کولین پاول، در اجلاس ناتو در مادرید حضور نیافت، چرا که او به همراهی جورج بوش عازم سفر میانجیگرانه به خاور میانه شده بود را، هیچکس به منزله کدورت روابط بین آمریکا و اروپا تلقی نکرد. هیچکس در آن نشانه ای از عمل تحریک آمیز دولت واشنگتن و بی اهمیتی روابط بین اروپا و آمریکا ندید. بار دیگر در درون پیمان آتلانتیک شمالی ناتو، صلح و آرامش برقرار است. در این میان مخالفان و موافقان جنگ عراق، عقیده خود را تغییر نداده اند. و هر کس بصورتی مخفی میداند که، این آرامش موجود، تا چه اندازه شکننده است و اینکه خطر انفجارهای بعدی هنوز وجود دارد و دره های عمیق بین آمریکا و اروپا میتوانند، هر لحظه دوباره آشکار شوند. اما راه حل مادرید این بود که، به آینده نگاه کنیم و تلاشها را به آن زمان پیوند زنیم که پیش از شروع اختلاف نظرها، در آن توقف کرده بودیم. لرد روبرتسون بر این تاکید کرد که، به نظر میرسد، پروژه عظیم نوسازی پیمان

آتلانتیک شمالی ناتو، از مشاجرات رهائی یافته است و میتواند مجدداً به وظایف نظامی مورد علاقه خود بپردازد. یعنی کار بر روی وظیفه ای با محدوده مشخص و روشن، در زمانی تعیین شده. بزرگترین اتحاد نظامی جهان، بایستی به نوسازی خود بپردازد. بایستی مدرن تر و انعطاف پذیرتر گردد. استراتژیها و سلاحهای دوره "جنگ سرد" برای مبارزه علیه تروریسم مناسب نیستند. این برای هر کسی روشن است و طی هفته آینده وزرای دفاع کشورهای عضو ناتو در بروکسل، دقیقتر خواهند گفت که، از زمان دیدار پیشین سران این پیمان در پراگ تا کنون، امر مدرن سازی نیروهای نظامی پیمان آتلانتیک شمالی، تا چه اندازه صورت گرفته است. در مادرید اما، موضوع بر سر کم توجهی به این روند سیاسی بود و نه درباره سیستمهای تسلیحاتی برای انجام امور یا تاکتیکهای نظامی. این امر، مشخص است که، نیروهای پیمان آتلانتیک شمالی ناتو، به کابل اعزام خواهند شد. واحد چهارم سپاه بین المللی پاسدار صلح در افغانستان، تحت نظر ناتو به انجام وظیفه خواهد پرداخت. و در عراق نیز ناتو بطور غیر مستقیم دخالت دارد. کشور لهستان، به عنوان یکی از اعضای پیمان آتلانتیک شمالی، منتخب از جانب سران استراتژیک طرح منطقه بندی عراق، مسئولیت برقراری یکی از مقرهای نظامی اصلی این اتحاد را دارند. چند هفته پیش، هیچکس در خیال هم، فکر چنین پیشرفتی را نمیکرد. اما این امر به چه معناست؟ وزیر امور خارجه آلمان یوشکا فیشر معتقد است که، اروپائیان در تدوین خواستههای سیاسی خود، به اجرا درآوردن امور مربوطه و اقدامات نظامی ضعیفند. بنابراین سنجش نیروها بین اروپا و آمریکا، ادامه خواهد یافت و پیش از همه، طی برآورد وضعیت بحرانی بعدی، اختلافات بالا خواهند گرفت.

اتحاد مجدد پیمان ناتو، پیامد کنفرانس مادرید

مادرید: وزرای خارجه نوزده کشور عضو پیمان آتلانتیک شمالی "ناتو" در خاتمه اجلاس خود در شهر مادرید وحدت دوباره میان خود پس از جنگ عراق را به نمایش گذاشتند. دبیر کل این پیمان جرج رابرتسون، ناتو را بزرگترین ائتلاف تداوم یافته دنیا و موثرترین تشکیلات نظامی موجود نامید. وزیر خارجه آلمان، یوشکا فیشر مهمترین تصمیم این اجلاس را توافق برای به عهده گرفتن فرماندهی سپاه صلح بین المللی از سوی ناتو در افغانستان خواند. در عین حال باید گفت که هنوز فاصله میان اروپا و آمریکا در پیمان ناتو موجود است. موجب این اختلاف تمایل اتحادیه اروپا به تحویل گرفتن فرماندهی سپاه صلح مسقر در بوسنی هرزه گوین است که در حال حاضر در اختیار نیروهای ناتو است.

رود بوش به اردن به منظور دیدار سه جانبه

رادیو آلمان - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

جرج بوش در نخستین اجلاس خود با رهبران فلسطین و اسرائیل وارد اردن شد. دیدار این سه یعنی بوش، عباس و شارون در بندر عقبه واقع در دریای سرخ صورت خواهد گرفت. محور گفتگوهای این ملاقات سه جانبه را به جریان افتادن طرح بین المللی صلح خاورمیانه تشکیل میدهد که در آن تاسیس یک کشور مستقل فلسطینی تا سه سال دیگر پیش بینی شده است. دیروز هم بوش در شرم الشيخ با رئیس جمهور مصر، و سران کشورهای عربستان سعودی، اردن و بحرین در زمینه همین طرح صلح و تلاش برای اتمام مناقشه های خاورمیانه به گفتگو پرداخت. این طرح از جانب آمریکا، سازمان ملل اتحادیه اروپا و روسیه ارائه شده است.

اجلاس صلح خاورمیانه پایان یافت

پی بی سی - - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

اجلاس سه جانبه پیشبرد طرح مورد حمایت آمریکا برای حل اختلافات بین اسرائیل و فلسطینیان - موسوم به نقشه راه صلح - با شرکت جرج بوش، رییس جمهوری آمریکا، و آریل شارون و محمود عباس - ایومازن - نخست وزیران اسرائیل و فلسطینی خاتمه یافته است. این اجلاس به میزبانی ملک عبدالله، پادشاه اردن، در شهر عقبه در آن کشور برگزار شد. در خاتمه این اجلاس، رهبران شرکت کننده سخنانی را ایراد کردند. پادشاه اردن، ضمن استقبال از تلاش هایی که برای استقرار صلح در خاورمیانه صورت می گیرد، ابراز امیدواری کرد که نقشه راه صلح با موفقیت روبرو شود. وی از امیدهای برپا رفته در گذشته سخن گفت و ابراز داشت که شکست تلاش های قبلی صلح باعث کشته شدن انسان ها و همچنین نابودی امیدها شده است.

تقسیم سرزمین مقدس

جرج بوش، رییس جمهوری آمریکا، نیز در سخنانی گفت که سرزمین مقدس باید بین اسرائیلان و فلسطینیان تقسیم شود. وی گفت که با تلاش، حسن نیت و شهادت استقرار صلح در خاورمیانه امکانپذیر خواهد بود. رییس جمهوری آمریکا گفت که در اجلاس عقبه گامی بلند در راستای برقراری صلح برداشته شده است.

وی از محمود عباس، نخست وزیر فلسطینی، تقدیر به عمل آورد و گفت که وی نماینده امید به آزادی و استقرار دولت مستقل دمکراتیک برای فلسطینیان است. آقای بوش از تعهد نخست وزیر اسرائیل به خاتمه دادن به آنچه که شهرک های غیرقانونی خوانده شده است نیز استقبال کرد.

رییس جمهوری آمریکا گفت که آمریکا و شخص وی به امنیت اسرائیل، به عنوان یک کشور یهود، متعهد هستند.

پایان قیام

محمود عباس، نخست وزیر فلسطینی، نیز در سخنانی تعهد فلسطینیان به صلح با اسرائیل را اعلام کرد.

وی متعهد شد که رهبری فلسطینی نقش خود را در استقرار صلح بر اساس راه حل مبتنی بر موجودیت دو کشور مستقل به طور کامل ایفا خواهد کرد. وی اقدامات تروریستی علیه اسرائیل را محکوم کرد و گفت که قیام مسلحانه فلسطینیان و اقدامات تحریک آمیز برای تلقین نفرت از اسرائیل متوقف خواهد شد. نخست وزیر فلسطینی افزود که وی اطمینان حاصل خواهد کرد که اسلحه فلسطینیان تنها در دست کسانی خواهد بود که مسوول اجرای قانون هستند.

اظهارات شارون

آریل شارون در سخنان خود گفت که همزیستی با یک دولت دموکراتیک فلسطینی به نفع اسرائیل خواهد بود.

آقای شارون افزود که بر اهمیت وجود سرزمینی یکپارچه برای استقرار چنین دولتی وقوف دارد. نخست وزیر اسرائیل، با تاکید بر اینکه کشورش پایبند به قانون است، متعهد شد که فوراً "شهرک های یهودی نشین غیرمجاز" را برجیند. وی گفت اسرائیل خواهد کوشید شرایط عادی زندگی به مناطق فلسطینی بازگردد. آقای شارون تاکید کرد که بدون ریشه کن شدن تروریسم و خاتمه تحریکات غرض آلود نمی توان به صلح دست یافت.

حماس: به مبارزه ادامه می دهیم

پی بی سی - - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

آقای بوش گفت طرف های فلسطینی و اسرائیلی تعهدات مهمی در مورد ایجاد دو کشور مستقل فلسطین و اسرائیل داده اند.

حماس، گروه مسلح فلسطینی، اعلام کرده است که به مبارزه مسلحانه علیه اشغالگری اسرائیل ادامه خواهد داد.

تنها چند دقیقه پس از پایان اجلاس مشترک نخست وزیران اسرائیل و نهاد فلسطینی، که با حضور جرج بوش رییس جمهور آمریکا انجام گرفت، حماس در بیانیه ای گفت تا زمانی که آخرین وجب از خاک فلسطین آزاد شود، سنگر خود را در حفاظت از حقوق فلسطینی ها حفظ خواهد کرد. قبل از صدور این اعلامیه و با پایان یافتن اولین نشست مشترک جرج بوش با نخست وزیران اسرائیل و نهاد فلسطینی، وی گفت که استقرار صلح در خاورمیانه، امری امکان پذیر است. آقای بوش گفت که هر دو طرف تعهدات مهمی در زمینه تشکیل دو کشور اسرائیل و فلسطین که در مسالمت در کنار یکدیگر باشند، داده اند.

آریل شارون در سخنان خود گفت که همزیستی با یک دولت دموکراتیک فلسطینی به نفع اسرائیل خواهد بود.

نخست وزیر اسرائیل، با تاکید بر اینکه کشورش پایبند به قانون است، متعهد شد که فوراً "شهرک های یهودی نشین غیرمجاز" را برجیند.

محمود عباس، نخست وزیر فلسطینی، نیز در سخنانی تعهد فلسطینیان به صلح با اسرائیل را اعلام کرد.

وی اقدامات تروریستی علیه اسرائیل را محکوم کرد و گفت که قیام مسلحانه فلسطینیان و اقدامات تحریک آمیز برای تلقین نفرت از اسرائیل متوقف خواهد شد.

مسئول هماهنگی

در همین حال جرج بوش اعلام کرده که یک دیپلمات آمریکایی به نام "جان ولف" را به عنوان مسئول هماهنگ کننده اجرای طرح صلح موسوم به نقشه راه، منصوب کرده است.

آقای ولف که هم اکنون معاون وزیر خارجه آمریکا است، قرار است به عنوان سرپرست یک هیات ناظر آمریکایی در بیت المقدس مشغول به کار شود.

آقای بوش گفت که هدف از این کار کمک به دو طرف برای حرکت به سمت صلح و اعلام این موضوع است که کدام طرف واقعا به مسئولیت هایش عمل می کند.

مقامات مسئول می گویند که ماموریت آقای ولف با کار نمایندگان ویژه، که در گذشته برای میانجی گری بین اسرائیل و فلسطینی ها تلاش می کردند، متفاوت است.

چشم انداز رشد اقتصاد جهانی در بیانیه سران هفت کشور صنعتی جهان و روسیه

فریدون خاوند (پاریس) - رادیو فردا - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

سران گروه هشت کشور بزرگ در بیانیه پایانی نشست سالانه خود، که دیروز سه شنبه در اوپان فرانسه انتشار یافت، بر اعتماد خود به رشد اقتصاد جهانی تاکید کردند. فریدون خاوند نگاهی دارد به مهم ترین نکات اقتصادی مطرح شده در این بیانیه.

«ما به امکانات بالقوه رشد در اقتصادهایمان اعتماد داریم. مسئولیت مشترک ما پویا کردن رشد اقتصادهایمان و، از این راه، کمک به تحکیم اقتصاد جهانی است.» این جملات چکیده پیامی است که سران هشت کشور بزرگ جهان دیروز، سهشنبه، در پایان نشست سالانه خود، که امسال در اوپان فرانسه برگزار شد، به جهانیان منتقل کردند. اعتماد به امکانات بالقوه رشد، در شرایطی که ابرهای تیره آسمان اقتصاد جهانی را پوشانده، می تواند با موجی از بدگمانی روبرو شود.

برای ژاپن که ده سال پیش به تونل تاریک دشواریها وارد شده، هنوز از روشنایی خبری نیست. منطقه یورو در جا زده و در آمریکا نیز هنوز تردیدها فراوان است. سران گروه «هشت کشور» در بیانیه پایانی خود میپذیرند که اقتصاد هایشان با چالش های فراوان روبرو است، اما در همان حال اطمینان دارند که شماری از خطرهای عمده از سر راه آنها کنار رفته و شرایط از سرگیری رونق فراهم آمده است.

ژاک شیراک، رئیس جمهوری فرانسه و میزبان نشست اوپان، در توضیح دلایل امیدواری به آینده اقتصاد جهانی می گوید که تردیدهای ناشی از جنگ عراق از میان رفته، بهای نفت کاهش یافته و پایین بودن نرخ بهره قاعدتا باید راه را بر ابتکارهای اقتصادی بگشاید. تردید نمیتوان داشت که به رغم نگرانیهای جدی درباره چشم اندازهای اقتصاد جهانی، نشانهایی از بازگشت پویایی نیز در این جا و آنجا به چشم میخورد. شاخص داوجونز Dow Jones در آمریکا دیروز به بالاترین سطح خود بعد از 22 اوت سال گذشته رسید و تحلیلگران آمریکایی به بهبود چشم انداز اندازه بازار کار در این کشور امیدوارند.

از سوی دیگر، احتمال فراوان وجود دارد که بانک مرکزی اروپا فردا پنجشنبه نرخ بهره خود را به مقدار قابل ملاحظه کاهش دهد تا هم سرمایه گذاری و مصرف افزایش یابد و هم راه بر اوجگیری باز هم بیشتر یورو بسته شود. در بیانیه پایانی نشست اوپان به رابطه میان یورو و دلار اشارهای نشده است.

کوناگون

دیدگاه مسلمانان نسبت به آمریکا

بی بی سی - - چهارشنبه 14 خرداد 1382 - 4 ژوئن 2003

پرسش شوندهگان کشورهای اسلامی گفته اند به اعتقاد آنها، اسامه بن لادن برخورد مناسبی با مسائل جهانی داشته است

یک نظرسنجی تازه از مردم 20 کشور جهان و اراضی فلسطینی نشان می دهد که از زمان جنگ عراق، دیدگاه های منفی مردم جهان نسبت به آمریکا به ویژه در میان مسلمانان افزایش یافته است. در این نظرسنجی که در ماه مه سال جاری میلادی توسط موسسه آمریکایی "مرکز تحقیقات پیو" انجام شده، از 16 هزار نفر در این کشورها سوال شده است.

نتیجه نظرسنجی موسسه پیو نشان می دهد که جنگ عراق اختلاف میان آمریکا و اروپای غربی را افزایش داده، جهان اسلام را ملتهب کرده، حمایت از جنگ با تروریسم را تضعیف کرده و به شکل قابل توجهی حمایت مردم جهان را از ارکان دوران پس از جنگ دوم جهانی یعنی سازمان ملل و ناتو کاهش داده است

نتیجه نظرسنجی موسسه پیو نشان می دهد که جنگ عراق اختلاف میان آمریکا و اروپای غربی را افزایش داده، جهان اسلام را ملتهب کرده، حمایت از مبارزه با تروریسم را تضعیف کرده و به شکل قابل توجهی حمایت مردم جهان را از ارکان دوران پس از جنگ دوم جهانی یعنی سازمان ملل و ناتو کاهش داده است.

بیشتر پرسش شوندهگان، چه از کشورهای حامی جنگ عراق مثل آمریکا و بریتانیا و چه از کشورهای مخالف آن به ویژه فرانسه و آلمان، گفته اند این جنگ نشان داد که سازمان ملل دیگر اهمیت چندانی ندارد.

جهان اسلام

در پی جنگ عراق، درصد فزاینده ای از مسلمانان احساس می کنند که اسلام در معرض تهدید قرار گرفته است. از میان کشورهای اسلامی، مردم اندونزی، اردن، کویت، لبنان، مراکش، نیجریه، پاکستان، ترکیه و اراضی فلسطینی در این نظرسنجی شرکت داشتند.

پرسش شوندهگان هفت کشور اسلامی نسبت به این نکته ابراز نگرانی کردند که آمریکا ممکن است تهدیدی نظامی برای آنها باشد. حتی در کویت نیز که مردم آن عمدتاً دیدگاه مثبتی نسبت به آمریکا دارند، 53 درصد از پرسش شوندهگان گفتند تا حدی نگران هستند که آمریکا ممکن است روزی تهدیدی برای آنها باشد.

حمایت از آمریکا در بیشتر کشورهای اسلامی کاهش یافته است. دیدگاه های منفی نسبت به آمریکا که قبلاً تنها به کشورهای خاورمیانه محدود بود اکنون به مردم کشورهای چون اندونزی و نیجریه هم تسری یافته است

اندونزی که بزرگترین کشور اسلامی جهان است، در این مورد تغییر قابل توجهی نسبت به قبل داشته است. از تابستان سال گذشته، میزان حمایت مسلمانان اندونزی از آمریکا از 61 درصد به 15 درصد رسیده و در نیجریه نیز این حمایت از 71 درصد به 38 درصد کاهش یافته است.

حمایت از مبارزه به رهبری آمریکا با تروریسم نیز در میان مسلمانان کاهش یافته است. اکثریت قابل توجهی از پرسش شوندهگان فلسطینی، اندونزیایی و اردنی و همچنین حدود نیمی از پرسش شوندهگان مراکشی و پاکستانی گفته اند به اعتقاد آنها اسامه بن لادن " برخورد مناسبی با مسائل جهانی

داشته است. 71 درصد از فلسطینی هایی که در این نظرسنجی شرکت داشتند گفتند در این مورد اسامه بن لادن را قبول دارند. بر اساس نتایج این نظرسنجی، مسلمانان همچنین نسبت به این موضوع ناخشنود هستند که مردم عراق در مقابل آمریکا و متحدینش مقاومت نکردند.

میزان محبوبیت بوش

این نظرسنجی نشان می دهد که در بیشتر کشورهایی که نسبت به آمریکا دیدگاهی مثبت دارند، درصد ناچیزی معتقدند که جرج بوش، رییس جمهوری آمریکا در امور بین المللی عملکرد صحیح دارد. انتقاد مردم این کشورها بیشتر متوجه شخص جرج بوش است تا خود کشور آمریکا. اکثریت قابل توجهی از پرسش شوندگان فلسطینی، اندونزیایی و اردنی و همچنین حدود نیمی از پرسش شوندگان مراکشی و پاکستانی گفته اند به اعتقاد آنها اسامه بن لادن "در مسائل جهانی برخورد مناسبی داشته است."

در بیشتر افرادی که در این کشورها از آنها نظرسنجی شد، ولادیمیر پوتین، گردهارد شرودر، ژاک شیراک و تونی بلر، رهبران روسیه، آلمان، فرانسه و بریتانیا در مرتبه بالاتری از جرج بوش قرار می گیرند.

انتقاد از سیاست های آمریکا در خاورمیانه

سیاست های آمریکا در خاورمیانه مورد انتقاد شدید پرسش شوندگان این تحقیق قرار گرفته است. از مجموع مردم 20 کشور اهالی اراضی فلسطینی که در نظرسنجی شرکت داشتند، اکثریت مردم 20 کشور معتقد بودند آمریکا بیش از حد طرف اسرائیلی ها را می گیرد. تنها خود آمریکایی ها این نظر را قبول نداشتند. حتی در خود اسرائیل 47 درصد گفتند آمریکا زیاد جانب اسرائیل را می گیرد، 38 درصد معتقد بودند سیاست آمریکا در این مورد عادلانه است و 11 درصد نیز می گفتند که آمریکا بیش از اندازه جانب فلسطینی ها را می گیرد.

اما غیر از آمریکا، اسرائیل تنها کشوری است که مردم آن معتقدند خط مشی های آمریکا در خاورمیانه به ثبات منطقه منجر می شود. بیشتر مسلمانان معتقدند این خط مشی ها ثبات کمتری برای خاورمیانه به همراه می آورد.

بیشتر مسلمانان تردید دارند که بتوان راهی یافت که حقوق و نیازهای فلسطینی ها در کنار اسرائیل تامین شود در حالی که در خارج از جهان اسلام، موجودیت اسرائیل و تامین نیازهای فلسطینی ها با هم مغایرتی ندارند. مردم آمریکای شمالی و اروپای غربی عمدتاً چنین دیدگاهی دارند.

تهدید از ناحیه چه کشوری است؟

غیر از آمریکا، اسرائیل تنها کشوری است که مردم آن معتقدند خط مشی های آمریکا در خاورمیانه به ثبات منطقه منجر می شود. بیشتر مسلمانان معتقدند این خط مشی ها ثبات کمتری برای خاورمیانه همراه می آورد.

پرسش شوندگان در پاسخ به این سوال، کشورهای خاورمیانه - سوریه و ایران - را کمتر از کره شمالی خطرناک تلقی کردند. اما دیدگاه اسرائیلی ها در این مورد متفاوت است. بیش از نیمی از اسرائیلی ها (54 درصد) می گویند ایران تهدید بزرگتری برای منطقه خاورمیانه است. حدود 26 درصد از آمریکایی هایی که در تحقیق شرکت داشتند، با اسرائیلی ها در این مورد هم عقیده هستند. در هفت کشور از مجموع هشت کشوری که مردم آنها در این نظرسنجی شرکت داشتند، عقیده بر این بود که آمریکا یک تهدید بالقوه نظامی برای آنان است.

"ما دموکراسی را قبول داریم"

با وجود آنکه در جهان اسلام احساسات ضد آمریکایی و حمایت از اسامه بن لادن افزایش یافته، مردم این کشورها از آزادی های دموکراتیک حمایت می کنند.

پرسش شوندگان در پاسخ به این سوال که تهدید از جانب چه کشوری است، کشورهای خاورمیانه - سوریه و ایران - را کمتر از کره شمالی خطرناک تلقی کردند. اما دیدگاه اسرائیلی ها در این مورد متفاوت است. بیش از نیمی از اسرائیلی ها، 54 درصد از آنها، می گویند ایران تهدید بزرگتری برای منطقه خاورمیانه است. حدود 26 درصد از آمریکایی هایی که در تحقیق شرکت داشتند، با اسرائیلی ها در این مورد هم عقیده هستند.

تحقیق قبلی که موسسه "مرکز تحقیقات پیو" در دسامبر سال 2002 منتشر کرد و بر اساس نظرسنجی در 44 کشور صورت گرفته بود، نشان می داد که مردم کشورهای اسلامی ارزش زیادی برای آزادی بیان، آزادی مطبوعات، نظام های چند حزبی و برابری بر اساس قانون قائل هستند. مردم کشورهای چون اردن و کویت که نظام هایی سلطنتی دارند و همچنین مردم کشورهای خودکامه مثل ازبکستان و پاکستان نیز چنین دیدگاهی داشتند.

در واقع بسیاری از مردم کشورهای اسلامی در مقایسه با کشورهای اروپای شرقی به ویژه روسیه و بلغارستان اشتیاق شدیدتری به آزادی های دموکراتیک داشتند.

در نظرسنجی جدید یعنی نظرسنجی پس از جنگ عراق نیز بیشتر مردم کشورهای اسلامی گفته اند که الگوی دموکراسی های غربی برای آنها مناسب است. تنها در اندونزی و ترکیه، تعدادی از پرسش شوندگان گفته اند دموکراسی یک شیوه غربی انجام امور است و برای کشورهای آنان مناسب نیست.

نظر یک مقام سابق آمریکایی درباره این نظرسنجی

مادلین آلبرایت وزیر امور خارجه سابق آمریکا در خصوص نتایج این نظرسنجی به بی بی سی گفت از کاهش اعتبار دولت آمریکا در میان افکار عمومی مردم جهان نگران است. او گفت بهترین راه تامین منافع آمریکا داشتن روابطی با دیگران بر اساس احترام است و نه بر اساس ترس آنها از آمریکا.

خانم آلبرایت گفت سیاستگذاران آمریکایی باید نتایج این نظرسنجی را به دقت مطالعه کنند چرا که حاوی پیامهای متعددی برای آمریکا است و مهمترین پیام اهمیت گوش دادن به افکار مردم دیگر کشورهای جهان است.

وی گفت این نظرسنجی نشان می دهد مردم کشورهای اسلامی به دموکراسی و ارزشهای آن احترام می گذارند و موضوع محبوبیت اسامه بن لادن بیشتر به این دلیل است که او تبدیل به نماد مقاومت در مقابل قدرتهای غربی شده است تا اینکه شخصا و ذاتا دارای محبوبیت باشد.

خانم آلبرایت گفت آنچه اکنون برای آمریکا بسیار اهمیت دارد این است که به دنیا نشان دهد که خواهان صلح است. وی گفت آمریکا باید به وضعیت بحرانی عراق و خلاء قدرت در آن کشور به سرعت پایان دهد و در این کار مشارکت فعال دیگر کشورها و سازمانهای بین المللی را جویا شود